

FAKTOGRAF – UDRUGA ZA INFORMIRANU JAVNOST

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2022.

SADRŽAJ

UVOD	3
MISIJA ORGANIZACIJE	3
VIZIJA ORGANIZACIJE	3
FAKTOGRAF.HR	4
Faktograf.hr u brojkama	4
Faktografove priče – izbor autora i autorica	6
Ana Benačić	6
Sanja Despot	6
Gabrijela Galić	6
Matea Grgurinović	6
Ivica Kristović	6
Ivan Nekić	7
Petar Vidov	7
Melita Vrsaljko	7
Ivana Živković	7
Faktograf.hr u drugim medijima	9
AKTIVNOSTI FAKTOGRAFA – UDRUGE ZA INFORMIRANU JAVNOST	10
UMREŽAVANJE I ZAGOVARANJE	10
Nacionalne mreže i javne politike	10
Regionalno umrežavanje – SEE Check mreža	10
Javno zagovaranje i umrežavanje u Europi	11
Globalno umrežavanje i zagovaranje	11
OSNOVNA I GOSPODARSKA DJELATNOST	12
Projekti udruge	12
Gospodarska djelatnost	13
OSTALE AKTIVNOSTI UDRUGE FAKTOGRAF	14
SKUPŠTINE UDRUGE FAKTOGRAF U 2022. GODINI	15
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ	16

UVOD

Faktograf.hr pokrenut je 2015. godine kao suizdavački projekt [Hrvatskog novinarskog društva](#) i [Gonga](#). Od 2018. godine Gong postaje samostalni izdavač Faktografa, a inkubacijski period u toj organizaciji trajao je do studenog 2021. godine.

U lipnju 2021. godine održana je Osnivačka skupština kojom je 10 članova i članica portala Faktograf.hr osnovalo Faktograf – udruhu za informiranu javnost. Nova neprofitna medijska organizacija u studenom 2021. godine preuzela je nakladništvo nad portalom Faktograf.hr.

MISIJA ORGANIZACIJE

Faktograf je neprofitna medijska organizacija za razvoj dobrog novinarstva, kritičkog mišljenja, informirane javnosti. Dobro novinarstvo smješta u kontekst, ističe bitno, razjašnjava nejasno.

VIZIJA ORGANIZACIJE

Živjeti u društvu koje dijeli činjeničnu stvarnost – informirano društvo je otporno društvo.

FAKTOGRAF.HR

Faktograf.hr je neprofitni medij čiji je nakladnik Faktograf – udruga za informiranu javnost. Jedini je hrvatski medij specijaliziran za *fact-checking* – provjeru činjenične točnosti tvrdnji u javnom prostoru, koji djeluje od 2015. godine. Faktograf je član International Fact-Checking Networka (IFCN), međunarodne mreže organizacija posvećenih *fact-checkingu*, kao i Europske mreže organizacija za provjeravanje činjenica (EFCSN).

Faktografov novinarski tim u 2022. godini činile su novinarke Ana Benačić, Gabrijela Galić, Matea Grgurinović i Melita Vrsaljko, novinar Ivan Nekić, specijalistkinja za društvene mreže i razvoj publike Jordi Ilić te urednici Petar Vidov (glavni urednik), Sanja Despot (zamjenica glavnog urednika), Ivana Živković (izvršna urednica) i Ivica Kristović (urednik rubrike “Razotkriveno”).

Sukladno Programskoj osnovi, Faktograf.hr objavljuje isključivo autorske tekstove i druge oblike medijskog sadržaja.

U rubrici [“Ocjena točnosti”](#) ocjenjuju se tvrdnje političara i političkih aktera čija se točnost može mjeriti objektivnim činjenicama. U rubrici [“Razotkriveno”](#) ocjenjuje se točnost tvrdnji koje u javni prostor iznose digitalni mediji i korisnici društvenih mreža, u suradnji s Metom kroz njihov [Third Party Fact-Checking Program](#). U rubrici [“Pod povećalom”](#) dubinski se bavimo važnim političkim i društvenim temama. Rubrika [“Pitali ste”](#) rezervirana je za članke napisane temeljem pitanja naših čitateljica i čitatelja.

Faktograf.hr u brojkama

Faktograf.hr je u 2022. godini objavio **713** članaka. U rubrici “Pod povećalom” objavljeno je **120** članaka, a u rubrici “Ocjena točnost” **78**. U rubrici “Razotkriveno” objavljeno je **515** članaka.

Portal Faktograf.hr se tijekom 2022. godine obratilo **325** čitateljica i čitatelja s upitom za provjeru točnosti objava i izjava. Postotak riješenih upita u 2022. godini iznosi **39,69** posto. Drugim riječima, na **129** pitanja čitateljica i čitatelja odgovorile smo člankom.

Tijekom 2021. godine pokrenule smo i [F-zin](#), Faktografov newsletter. Tijekom 2022. godine objavili smo **12** brojeva. Newsletter šaljemo svakog posljednjeg ponedjeljka u mjesecu na mailove čitateljica i čitatelja koji žele primati taj oblik autorskog sadržaja portala Faktograf.hr. Svaki mjesec ima svoju temu, a za svaku temu pružamo širu sliku. Od lipnja 2021. godine, kada je objavljen uvodnik, do kraja 2022. F-zin je prikupio **830** pretplatnika. S prvim mjesecom 2023. godine, F-zin je dobio novu funkcionalnost – dostupan je i u audio verziji.

Faktograf.hr je za vrijeme pandemije Covida-19 pokrenuo [Live blog: Dezinformacije o koronavirusu](#) kako bi svim našim čitateljima i čitateljicama na jednom mjestu bio dostupan pregled dezinformacija o Covidu-19. Ukupno je u Live blogu objavljeno **838** članaka, od čega u 2022. godini **196** članaka.

Napad Rusije na Ukrajinu istovremeno je i napad na činjenice. Ratu su prethodile dezinformacijske i propagandne kampanje koje dopiru do velikog broja ljudi. Zbog toga smo u veljači 2022. godine pokrenuli [Live blog: Rat u Ukrajini](#). U sklopu Live bloga objavljeno je 118 članaka, od čega **107** u 2022. godini.

Budući da dezinformacijske i propagandne kampanje ne staju na granicama država, već kruže u granicama u kojima su jezično razumljive, na razini regije jugoistočne Europe reagirao je [SEE Check](#), regionalna mreže portala za provjeru činjenica. Šest redakcija iz pet zemalja – [Raskrinkavanje.ba](#), [Raskrinkavanje.me](#), [Raskrinkavanje.rs](#), [Razkrinkavanje.si](#), [Fakenews.rs](#) i Faktograf.hr – svakodnevno prate i provjeravaju tvrdnje koje se pojavljuju u medijima, na društvenim mrežama te kroz izjave

političara i istaknutih javnih osoba. Rezultat našeg rada objavljujemo na zajedničkom [Live blogu: Dezinformacije o ratu u Ukrajini](#), koji ima i [verziju](#) na engleskom jeziku. U prvih 150 dana rata (zaključno s kolovozom 2022. godine) naše su redakcije više od **1396** medijskih članaka i objava na društvenim mrežama ocijenile kao manipulativne ili netočne. Publikacija je dostupna [ovdje](#). Nakon godinu dana rata analizirali smo i najčešće dezinformacijske i propagandne narative, o čemu smo pisali [ovdje](#).

Sudjelovale smo i u naporima globalne faktčekerske zajednice. Naime, na poziv španjolske faktčekerske organizacije [Maldita.es](#), potpisnici [Kodeksa principa](#) Međunarodne mreže organizacija posvećenih faktčeking (IFCN) kreirali su [interaktivnu kartu](#) koja omogućava pregled razotkrivenih dezinformacija o ratu u Ukrajini.

U suradnji s Yale Climate Connections i Metom, Faktograf.hr je na ljeto 2022. sudjelovao u kampanji "Croatia Climate Mythbusting" na Facebooku i Instagramu. U sklopu kampanje bavili smo se četirima najčešćim klimatskim mitovima u Hrvatskoj ([1](#), [2](#), [3](#), [4](#)), a sukladno rezultatima međunarodnog istraživanja o klimatskim promjenama "[International Public Opinion on Climate Change Survey Report](#)".

Faktografove priče – izbor autora i autorica

Ana Benačić

> Država ilegalno zabranjuje građanima pristup “botaničkom vrtu Novog Zagreba” <

Priča o aktualnom stanju legendarnog Brodarskog instituta, danas u likvidaciji, čisto je dodavanje uvrede na povredu. Arboretum Brodarskog, botanički vrt Novog Zagreba, zaštićeno je kulturno dobro pa bi morao biti otvoren za javnost. No, likvidator, koji nema nikakve veze s brigom o spomeničkoj baštini, ne pušta nikoga unutra i pritom ne vodi računa o arboretumu.

Sanja Despot

> Usprkos riječima premijera, u hrvatskoj povijesti postoje primjeri brze sanacije nakon potresa <

Tijekom 2022. nastavili smo provjeravati izjave vezane za sporost u obnovi nakon katastrofalnog potresa i ukazivati na netočne izjave vladajućih.

Gabrijela Galić

> Tvrtka preko koje se pljačkala INA dobila licencu za trgovanje plinom iako nisu zadovoljavali uvjete <

U tekstu o velikoj pljački u Ini koju je organizirao Damir Škugor istražili smo kako je tvrtka sa samo jednom zaposlenom osobom i s nepuna četiri mjeseca poslovanja uspjela dobiti dozvolu za trgovinu plinom. Dozvolu je potpisao 9. lipnja 2020. godine tadašnji šef HERA-e Tomislav Jureković i to deset dana nakon što je sam izašao iz pritvora. Nakon teksta na Faktografu, informaciju su prenijeli brojni mediji, a bila je i povod za rasprave u Saboru.

Matea Grgurinović

> Bez nastavka projekta “Zaželi” velik broj starijih osoba ostao bi bez skrbi <

Iako ga Vlada predstavlja kao jedan od najuspješnijih projekata, u svojoj implementaciji “Zaželi” je - vjerojatno nenamjerno – razotkrio niz rupa u hrvatskom sustavu socijalne pomoći, pa se tako, iako je zamišljen kao projekt aktivne politike zapošljavanja, pretvorio u socijalnu uslugu, kaže Grgurinović.

Ivica Kristović

“Izjednačavanje cijena” roditeljima djece u šibenskim gradskim vrtićima povećava račune

Jedan nacionalni i tri lokalna šibenska portala prenijela su priopćenje Grada Šibenika u kojem se navodi da će “svi roditelji u gradu Šibeniku plaćati jednaku cijenu vrtića” od 90 eura ili 678 kuna. No, u svim tim vijestima, kao i u priopćenju Grada Šibenika, izostavljena je informacija da “izjednačavanje cijena” za roditelje djece u gradskim, privatnim i vjerskim vrtićima zapravo znači povećanje izdvajanja za

roditelje djece u gradskim vrtićima, kojih je više od 1000 – i to za oko 178 kuna.

Ivan Nekić

[> Fotografija praznih polica u Londonu je iz 2020. godine, nema veze sa sankcijama Rusiji <](#)

Srpski portal Informer članak s tezom da je Europa zbog sankcija Rusiji na rubu gladi "ilustrirao" je fotografijom iz Londona starom više od dvije godine. "Dok Britanci pseću hranu greju na kašiku i sveću, Srbin viljuškom boc! Srbija se fantastično nosi sa krizom, postaje obećana zemlja", naslov je teksta objavljenog u Informeru. U tekstu navode i da se Srbija "odlično" nosi s krizom uzrokovanom ratom u Ukrajini i energetsom krizom, mada je u studenom te godine inflacija u Srbiji iznosila je 15,1 posto, a u Europskoj uniji tek 10,9 posto – pa je pogrešno tvrditi da se Srbija "odlično" nosi s energetsom krizom.

Petar Vidov

[> Vili Beroš neutemeljeno tvrdi da lijek protiv Covida nije učinkovit <](#)

[> Beroševo povjerenstvo zataškava da je hrvatsko zdravstvo ubilo Vladimira Matijanića <](#)

Najopasnije obmane dolaze s pozicije moći. Hrvatska država je u 2022. pokušala zataškati svoju odgovornost za niz sustavnih pogrešaka koje su dovele do smrti novinara Vladimira Matijanića. Tako nešto ne smije proći nezamijećeno, niti ostati zaboravljeno.

Melita Vrsaljko

[> U srcu Parka prirode Velebit s radom počinje kamenolom <](#)

Izabrani tekst prvi je u seriji tekstova kojima je Vrsaljko, u konačnici, zaustavila devastaciju okoliša u Parku Prirode Velebit.

U Parku prirode Velebit, na području koje je dio ekološke mreže Natura 2000, bez provedene studije utjecaja na okoliš s radom je trebao početi kamenolom za čiji je rad dokumentacija ishodovana za vrijeme Jugoslavije.

Ivana Živković

[> F-zin #17: More, more <](#)

U 17. broju [F-zina](#), Faktografovog newslettera, koji je objavljen u kolovozu 2022. godine, pisale smo o Jadranu. Jadransko more dio je Mediterana koji trenutno drži neslavnu titulu mora koje se najbrže zagrijava i kojemu najbrže raste salinitet. A Mediteran je samo kapljica u vodenoj masi našeg sve toplijeg planeta.

Jadransko more sve je toplije i sve slanije. Bioraznolikost opada, sve su glasniji apeli znanstvenica i znanstvenika koji upozoravaju da nam je more prazno. Ista tvrdnja, nažalost, vrijedi za čitav Mediteran, a prije svega na njegov istočni dio. Istočni Mediteran postaje tropsko more – upozorila je Svjetska organizacija za zaštitu prirode u [analizi](#) iz 2021. godine. Teško će Mediteran ikad više biti kakav je nekad bio.

Faktograf.hr u drugim medijima

Faktografovi tekstovi prenošeni su u brojnim medijima te smo kroz interni sustav praćenja zabilježile više od 150 spominjanja Faktografa tokom 2022. godine.

Jedna od Faktografovih priča koje je zadobila značajnu pažnju je ona Melite Vrsaljko o početku rada kamenoloma u Parku prirode Velebit. Priča je zadobila široku pažnju medija ([Index](#), [Al Jazeera Balkans](#), [Jutarnji list](#), [HRT](#), [Nacional](#), [Net.hr](#), [Zadarski list](#), [Večernji list](#), [Tportal](#)) te je potaknula niz prosvjeda i aktivnosti udruga, lokalne samouprave, a u konačnici i istragu Državnog odvjetništva.

Tekstove Gabrijele Galić o radničkim pravima često su prenosili [sindikati](#), ali i [lokalni](#) te [drugi mediji](#).

Novinarka Ana Benačić od smrti novinara Vladimira Matijanića piše o šutnji i propustima nadležnih institucija. Njene tekstove prenosila je [Slobodna Dalmacija](#), [HND](#), [Index](#) i drugi.

Tekstove Matee Grgurinović, koja često piše o dezinformacijama vezanim uz zdravlje, ali i nizu drugih relevantnih tema, prenosila je [Slobodna Dalmacija](#), tjednik [Novosti](#) i drugi.

Glavni urednik Faktograf.hr-a Petar Vidov intervju je dao [HRT-u](#) na temu ruskog propagandno-dezinformacijski aparata, a intervjuiran je i u emisiji [Zavidavanje](#) na Vidi TV. Izjave je dao za [istraživačku emisiju Potraga](#) na RTL televiziji, [Radio Slobodna Evropa](#), [portal Oštro](#) i druge.

Izvršna direktorica Faktografa Ana Brakus davala je izjave o radu Faktografa i dezinformacijama koje kolaju javnim prostorom za [Politico](#), [HINA-u](#), [Al Jaazeru](#) i druge.

AKTIVNOSTI FAKTOGRAFA – UDRUGE ZA INFORMIRANU JAVNOST

UMREŽAVANJE I ZAGOVARANJE

Radi što kvalitetnije razmjene znanja i iskustva s kolegicama i kolegama koji se također bave provjeravanjem činjenica, Faktograf je aktivan i u brojnim mrežama i inicijativama na nacionalnoj, regionalnoj, europskoj i globalnoj razini.

Nacionalne mreže i javne politike

U studenom 2021. udruga Faktograf u ulozu partnerske organizacije zajedno s [Kurzivom – Platformom za pitanja kulture, medija i društva](#) te [Udrugom za promicanje medijske kulture, umjetnosti i tolerancije “Lupiga – svijet kroz obične oči”](#) podnijela je projektni prijedlog [Fondu za aktivno građanstvo](#). Ključna aktivnost projekta jest pokretanje Saveza udruga nakladnika neprofitnih medija kao predstavničkog i zagovaračkog tijela koje pruža podršku svojim članicama u prijavi i provedbi projekata na međunarodnoj i europskoj razini te ih predstavlja u procesima zagovaranja adekvatnih javnih politika. Projekt se nastavio tijekom 2022. godine.

Tijekom 2022. Faktograf je sudjelovao u e-savjetovanjima:

1. [Savjetovanje o prijedlogu pravilnika o uvjetima za upis u upisnik pružatelja elektroničkih publikacija \(Izvešće o provedenom savjetovanju\)](#)
2. [Uvodna najava u pripremi Programa potpora i Javnog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava – Inicijalni okvir: ciljevi, aktivnosti i kriteriji \(Izvešće o provedenom savjetovanju\)](#)
3. [Savjetovanje o Nacrtu poziva na dodjelu bespovratnih sredstava: Uspostava sustava provjere medijskih činjenica](#)

Regionalno umrežavanje – SEE Check mreža

[SEE Check](#) je mreža šest organizacija iz pet zemalja Jugoistočne Europe koje od 2020. zajedno rade na promoviranju odgovornog novinarstva, poboljšanju kvalitete medijske pismenosti te suzbijanju misinformacija i dezinformacija u javnom prostoru. Čine je portali [Raskrinkavanje.ba](#), [Raskrinkavanje.me](#), [Faktograf.hr](#), [Raskrikavanje.rs](#), [Fakenews Tragač](#) te [Razkrinkavanje.si](#), a Faktografova savjetnica Jelena Berković u mreži djeluje kao programska koordinatorica.

Tijekom 2022. SEE Check je održavao redovite mjesečne *online* sastanke te organizirao dva susreta uživo: u Kolašinu je dogovoren strateški plan koji uključuje načela rada i članstva te internu strukturu mreže, dok su na Hvaru planirane buduće zajedničke aktivnosti.

Mreža SEE Check koordinirala je svoje aktivnosti na europskoj i globalnoj razini te sudjelovala u formiranju Europske mreže organizacija za provjeravanje činjenica (EFCSN).

Mreža je pružala podršku članicama, posebno u slučajevima poput presude protiv [Krika](#) – izdavača portala [Raskrikavanje.rs](#), zbog objave citata sa snimki korištenih tijekom sudskog procesa. Zajedničkim pristupom ojačavani su kapaciteti članica vezanih za aktualne javne politike i inicijative za regulaciju digitalne javne sfere, kao i odnose s relevantnim dionicima, posebno sa stručnim javnostima.

U zagovaračkim prilikama poput Foruma civilnog društva u sklopu [Berlinskog procesa](#), SEE Checkove predstavnice koordinirale su rad grupe o informacijskim poremećajima koji je zaključen [zajedničkim preporukama](#).

SEE Check mreža od samog početka djeluje i kao virtualna regionalna redakcija usmjerena na regionalni pristup temama i zajedničke analize u kojima sudjeluje više redakcija. Regionalne analize

objavljaju se na [portalu](#) SEE Check mreže na engleskom jeziku. Pored toga, redovno se prevode i objavljaju i najznačajnije analize svakog individualnog portala koji čini SEE Check mrežu.

Javno zagovaranje i umrežavanje u Europi

[Europska mreža organizacija za provjeravanje činjenica](#) službeno je pokrenuta tijekom 2022. godine zajedničkim djelovanjem organizacija za provjeravanje činjenica iz cijele Europe, a koje je verificirao IFCN. Faktograf je aktivno sudjelovao na osnivačkoj skupštini održanoj u Madridu te u svim procesima vezanim za oblikovanje Kodeksa standarda za neovisne organizacije za provjeravanje činjenica, Statuta organizacije i izbora njenih tijela, poput Upravnog odbora u koji je, s najvećim brojem glasova, izabrana Ana Brakus, izvršna direktorica Faktografa, kao i *ad hoc* radne skupine za Europski akt o slobodi medija u koju je imenovana Jelena Berković.

Imajući na umu da se unutar Europske unije oblikuje regulativa i koregulativa digitalnih prostora, pri čemu je jedan od fokusa i prevencija širenja dezinformacija putem provjeravanja činjenica, Faktograf je nastavio aktivno pratiti relevantne procese. Tako je Faktograf postao jedan od prvih potpisnika ojačanog [Kodeksa prakse protiv dezinformacija](#), a viša savjetnica Jelena Berković sudjelovala je u radu [Radne skupine za praćenje implementacije tog Kodeksa](#).

Berković je ujedno predstavljala Faktograf na drugoj konferenciji “Provjeravanje činjenica i europski odgovori na krizu dezinformacija: suradnja, javne politike, medijska pismenost” u organizaciji EDMO-a u Milanu te godišnjoj konferenciji [EU Disinfo Laba](#) u Briselu te je sudjelovala na stručnoj konferenciji o misinformacijama “Experts on misinfo in CEE”, koju je organizirala Meta u Varšavi.

Faktograf je u europskom [Registru transparentnosti](#) (ID 521295644592-54) registrirao svoje interese za javne politike vezane za misinformacije i dezinformacije, poticajno okruženje za održivo novinarstvo u javnom interesu te poslovne modele za održivo novinarstvo u javnom interesu.

Globalno umrežavanje i zagovaranje

Faktograf je nastavio aktivno sudjelovati u radu IFCN-a, međunarodne mreže organizacija posvećenih *fact-checkingu*.

U srpnju 2022. godine Faktograf je šestu godinu zaredom dobio pozitivnu ocjenu u procesu verifikacije IFCN-a, što je potvrda da se pridržavamo visokih standarda propisanih [Kodeksom praksi IFCN-a](#).

Od srpnja 2021. godine Ana Brakus kao predstavnica Faktografa sudjeluje u radu radne grupe IFCN-a “Anti-harassment”, osnovane s ciljem adresiranja i suzbijanja prijetnji i zlostavljanja kojima su izloženi *fact-checkeri* diljem svijeta. Grupa je nastavila djelovati i u 2022. godini.

U lipnju 2022. održana je najveća svjetska *fact-checking* konferencija – [Global Fact 9](#). Nakon dvije godine konferencija je održana susretom uživo u norveškom Oslu.

OSNOVNA I GOSPODARSKA DJELATNOST

Projekti udruge

U 2022. godini udruga Faktograf provodila je ukupno 7 projekata financiranih bespovratnim sredstvima, a o kojima su detaljne informacije objavljene na internetskoj stranici udruge u rubrici [Projekti i suradnje](#). Popis provedenih projekata sažeto je prikazan u tablici:

DAVATELJ BESPOVRATNIH SREDSTAVA	NAZIV PROJEKTA	UKUPNI IZNOS ODOBRENE PODRŠKE	UKUPNI IZNOS ZA AKTIVNOSTI FAKTOGRAFA	GODINA ODOBRENE PODRŠKE
National Endowment for Democracy	Jačanje odgovornosti vlade i borba protiv dezinformacija kroz regionalnu suradnju (partneri, nositelj Gong)	180.000,00 USD	93.692,80 USD	2020.
Europska komisija	Profact: istraživanje, edukacija, provjera činjenica i razotkrivanje dezinformacijskih narativa povezanih s COVID-19 u Hrvatskoj (partneri, nositelj Gong)	410.178,54 EUR	42.384,13 EUR	2021.
Balkan Trust for Democracy	Poticanje otpornosti na dezinformacije kroz provjeru činjenica (partneri, nositelj Centar za demokratsku tranziciju, Crna Gora)	70.000,00 USD	4.572,00 USD	2021.
National Endowment for Democracy	Poticanje poboljšanih medijskih standarda (nositelji)	180.000,00 USD	180.000,00 USD	2022.
Europski fond za medije i informiranje (EMIF, Zaklada Calouste Gulbenkian)	Dekodiranje dezinformacijskih obrazaca europskih populista (partneri, nositelj Međunarodni institut za medije IPI, Austrija)	129.527,96 EUR	44.345,40 EUR	2022.
Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj	Činjenice o klimatskoj krizi (nositelji)	18.031,00 USD	18.031,00 USD	2022.
Active citizens fund (upravitelj fonda Slagalica - Zaklada za razvoj javne zajednice)	FUNDME - Formalno udruživanje neprofitnih digitalnih medija (partneri, nositelj Udruga za promicanje medijske kulture, umjetnosti i tolerancije „Lupiga – svijet kroz obične oči“)	29.992,40 EUR	4.000,00 EUR	2022.

Gospodarska djelatnost

Od travnja 2019. godine Faktograf.hr sudjeluje u radu Metinog Third Party Fact-Checking programa kojemu je cilj suzbijanje misinformacija na Facebooku i Instagramu. Suradnju u programu Faktograf.hr je nastavio i tijekom 2022. godine.

Faktograf je od listopada 2021. do siječnja 2022. sudjelovao u Facebookovom [Accelerator programu](#) usmjerenom na podizanje razine kapaciteta *fact-checking* organizacija.

OSTALE AKTIVNOSTI UDRUGE FAKTOGRAF

Fraktografov tim sudjelovao je na međunarodnim konferencijama – na 9. godišnjoj konferenciji Global Facta u Oslu u organizaciji IFCSN-a Jelena Berković sudjelovala je na panelu [Javne politike i regulacija: povećani fokus na provjeravanje činjenica](#)), na 10. [POINT](#) konferenciji u Sarajevu u organizaciji udruženja građana “Zašto ne?” na panelu [Evolucija Civic Techa](#), na konferenciji “Mreža dezinformacija: Ukradena demokratija” u Podgorici u organizaciji Centra za demokratsku tranziciju (panel [Pritisci na faktčekere: Cijena borbe za činjenice](#)) te na konferenciji [“Cyber resilience for Freedom and Security”](#) u organizaciji Fondacije Metamorfosis u Skopju.

Faktografova novinarka Matea Grgurinović primljena je u treću generaciju Oxfordove mreže za klimatsko novinarstvo (The Oxford Climate Journalism Network), koja s programom kreće u siječnju 2023. godine, a uključuje sto novinara iz 57 zemalja. Program je to Reutersovog instituta za novinarstvo, čiji je cilj poticanje novinara i urednika u izvještavanju o klimatskim promjenama.

Matea Grgurinović sudjelovala je u ožujku 2022. i na okruglom stolu [“Zajedno protiv mržnje”](#) u Hrvatskom novinarskom društvu, dok je glavni urednik Petar Vidov sudjelovao na [na okruglom stolu o sigurnosti novinara i novinarki u Hrvatskoj](#) u organizaciji Sindikata novinara Hrvatske (SNH) i Europske federacije novinara (EFJ).

Novinarka Faktografa Melita Vrsaljko u studenom 2022. godine održala je dva predavanja studentima na temu novinarstva i *fact-checkinga* kao njegovog integralnog djela. Prvo predavanje održano je na studiju novinarstva u sklopu kolegija “Istraživačko novinarstvo” na VERN-u, dok je drugo predavanje održano u sklopu kolegija “Informacijsko društvo” Odjela za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru.

Sanja Despot i Petar Vidov tijekom 2022. godine održali su predavanja o borbi protiv dezinformacija za studente u organizaciji Europskog parlamenta.

SKUPŠTINE UDRUGE FAKTOGRAF U 2022. GODINI

Tokom 2022. godine održane su dvije sjednice Skupštine: 15. lipnja i 15. prosinca.

Na lipanjskoj skupštini, između ostalog, usvojen je Godišnji izvještaj za 2021. godinu te revidirani Plana rada i Financijski plan za 2022. godinu udruge Faktograf.

Na redovnoj zimskoj Skupštini održanoj 15. prosinca 2022. godine doneseni su organizacijski dokumenti udruge:

- Pravilnik o radu Faktografa – udruge za informiranu javnost
- Etički kodeks Faktografa – udruge za informiranu javnost
- Pravilnik o financijskom poslovanju i upravljanju imovinom Faktografa – udruge za informiranu javnost

Svi navedeni dokumenti nalaze se na [stranici udruge Faktograf](#), koja je osmišljena i pokrenuta 2022. godine, a koja uz dokumente sadrži i sve informacije vezane za rad udruge te projekte koje udruge provodi.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

Faktograf – udruga za informiranu javnost, ostvarila je u 2022. godini ukupan prihod od 4.079.896 kuna te ukupan rashod od 3.275.398 kuna, što je rezultiralo ukupnim (bruto) viškom prihoda od 1.320.387 kuna.

Prihodi imaju sljedeću strukturu: prihodi od donacija iznose 469.815 kn, prihodi od članarina 1.300 kn, prihodi od pružanja usluga 2.998.428 kn, prihodi od imovine 35.346 kn, prihodi od inozemnih institucija 395.350 kn, a prihodi od trgovačkih društava iznose 74.465 kn, čime je vidljivo da prihodi od gospodarske djelatnosti u 2022. čine 73,49 % ukupnog prihoda udruge u 2022. godini.

Rashodi ostvareni u 2022. godini imaju sljedeću strukturu: materijalni rashodi iznose 879.772 kn, rashodi radnika 1.861.544 kn, financijski rashodi 70.485 kn, rashodi amortizacije 11.359 kn, rashodi za usluge 423.593 kn te ostali rashodi 18.645 kn, čime je vidljivo da rashodi za radnike, koji se sastoje od neto plaća, doprinosa na plaće i ostalih rashoda za radnike iznose 56,83 % rashoda udruge u 2022. godini.

S obzirom na višak prihoda ostvaren kroz obavljanje gospodarske djelatnosti u 2022. godini, utvrđena je obveza poreza na dobit u iznosu od 79.663 kuna.

Detaljni [financijski izvještaj](#) nalazi se na web-stranici udruge Faktograf.